

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Naša vsak četrtlet in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Kato-Makovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta štev. 5, vprejema naročnine, inserate in reklamacije, za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zapre reklamacije so poštnine proste.

Prestolni govor.

V torek, dne 18. julija se je zbrala gosposka in poslanska zbornica v cesarski prestolni dvorani, da zasliši govor, s katerim cesar slovesno otvori novoizvoljeno državno zbornico. S cesarskim sijajem obdan in burno pozdravljen od mnogoštevilno zbranih članov gosposke in poslanske zbornice, je sivolasi starček s prestola povedal, kako delovanje si želi od državne zbornice.

Najprej je izrekel cesar željo, da se sprejme brambni zakon, ki bo sicerterjal od prebivalstva mnogo žrtv, na drugi strani pa bo vendar tudi vpeljal 2letno službo in večje možnosti za oproščanje vojaške službe v slučajih, ki so zares uvaževanja vredni z ozirom na družabne razmere. Obenem bo predložen zbornici v posvetovanje in odobritev tudi zakonski načrt za novodobnejše vojaško kazensko postopanje.

Cesar je naznanil tudi obnovev bančne predloge, ki je ostala iz zadnjega zasedanja nerešena. Istotako se morajo vsled spremenjenih državnih potreb na novo urediti direktni in indirektni davki. Na ta način se bodo našla tudi sredstva za izboljšanje gmotnih razmer v posameznih deželah.

Za varstvo delavskih stanov se bodo vložili novi predlogi, med njimi tudi predlog za starostno zavarovanje. Cesar obeta, da bo njegova vlada storila vse v povzdigo kmetijstva, obrti, trgovine, veleobrti in rudarstva.

Prometnim sredstvom (železnicam in parobrodstvu) se bo posvečevala največja pozornost.

Glede ljudskega šolstva je cesar povdarjal, da se bo varovala pravna-verska vzgoja mladine, a da se bo bolj gledalo na usposobljenje mladine za praktično gospodarsko življenje.

Na Češkem si želi cesar sprave med češkim in nemškim narodom, ker vsled sedanjega boja trpi vsa dežela in se nasledki tega boja čutijo po celi državi.

O zunanji politiki se je cesar izrazil: Upam, da se nam ohranijo dobrote, ki jih rodi mir, kajti tesno razmerje do naših zaveznikov in prijateljski odnosaji do vseh držav trajajo nespremenjeno naprej.

Sklenil pa je cesar svoj prestolni govor s temi besedami: Ljubezen in zvestoba mojih narodov, za kojih blagobit sem celo življenje skrbel, me je spremljala skozi celo dolgo dobo svojega vladanja in mi je bila v bridkih urah tolažba in podpora. Zato se zahvaljujem ganjenim srcem Vsemogočnemu, kojega blagoslov prosim za vaše delo.

Poslanci so cesarja ob koncu njegovega govora zopet burno pozdravljali.

Državni zbor.

V ponedeljek, dne 17. t. m. se je sestel novoizvoljeni državni zbor. Otvoril ga je ministrski predsednik baron Gauč in nato je prevzel predsedstvo najstarejši član krščanski socialc baron Fuchs. Poslanci so storili nato obljubo, da se bodo držali ustave.

V torek je bil prestolni govor, o katerem poročamo na drugem mestu. V sredo so se žrebali odseki, ki bodo do petka pregledali volilne akte. V petek je volitev predsednika. Za predsednika bo bržkone izvoljen nemški nacionalc dr. Sylvester. V imenu Hrvatsko-slovenskega kluba je dr. Korošec pri seji načelnikov protestiral proti načelu, da bi se naj jemali načelniki iz največjih klubov ter izjavil, da bo klub še sklepal o tej kandidaturi. Slovenci in Hrvati bodo kandidirali za podpredsednika Pogačnika.

Zadnje soboto dne 15. so se najprej slovenski poslanci, izvoljeni na programu Vseslovenske ljudske stranke, in hrvaški poslanci, izvoljeni na programu stranke prava (skupaj 24), zedinili v Hrvatsko-slovensko zajednico. V torek, dne 18. t. m. so se jim pridružili še dr. Laginja, Spinčič, Mandič, dr. Rybar in dr. Gregorin, in ustanovil se je takozvani hrvatsko-slovenski klub, ki si je izvolil sledeče predsedstvo: dr. Šusteršič predsednik, dr. Dulibič, dr. Korošec in prof. Spinčič, podpredsedniki. Klub šteje 29 članov.

Politični ogled.

Dne 14. julija: Bodoči avstrijski prestolonaslednik nadvojvoda Karol Franc Jožef se je zaročil s princezino Zito Parma-Bourbon. — Na Ogrskem je brambna predloga v parlamentu. Opozicija jo obstruira. — Bolgarsko veliko sobranje je sprejelo spremembo ustave, po kateri nosi bolgarski kralj naslov: „Njeg. veličanstvo, car Bolgarov.“ — Rači Maroka so se pričela pogajanja med Nemčijo in Francijo. Položaj ni več tako napet. — Rimska razstava povodom 40letnice italijanskega kraljestva bo imela 28 milijonov primanjkljaja. — Na Portugalskem vlada med republikanci in monarhisti še vedno ostro nasprotje. Pripravlja se ustaja. — Na Balkanu še vedno vre.

Dne 15. julija: Poslanci Vseslovenske ljudske stranke in kat. hrvaški posl. so se združili v hrvaško-slovenski zajednici. Članov je 24. — Za načelnika Poljskega kluba je izvoljen bivši finančni minister Bilinski. — Iz Hrvaškega se poroča, da bo hrvaški sabor razpuščen. — Na otoku Malta so se pri-

čeli domačini puntati proti Angliji, ker jim noče dati ustave. — Iz Portugalskega prihajajo resna poročila. — Ob črnogorski meji so zasedli Črnogorci najboljše postojanke. Črnogorska artiljerija je izborno razpostavljena in trikrat močnejša kot turška.

Dne 16. julija: V Solnogradu je umrl, začet od srčne kapi, znani nemški parlamentarec dr. Eppinger. — Na Dunaju so zbrani skoro vsi poslanci, ki se pripravljajo na otvoritev državnega zbora. Slovenski poslanci so skoro vsi na Dunaju. — V Italiji se je bil v parlamentu hud boj, ker je hotela vlada monopolizirati zavarovanje v svojih rokah. — Turška vlada je odredila, da se skličejo pod orožje vsi rezervni razredi do 45. leta — mohamedanci in ne-mohamedanci. Ukazala je, naj se napravijo liste še starejših letnikov. Moštvo bo nosilo orožniško uniformo in jo bo smelo, kakor tudi orožje, hraniti doma. Vsakih 14 dni se bodo po 6 ur vežbali. V slučaju potrebe bodo na razpolago bližnje orožniške postaje. — Kitajska je baje organizirala v Transbaikalijski do 20 tisoč kitajskih rudarjev prav po vojaško, ki bi v slučaju vojske med Rusijo in Kitajsko za hrptom zgrabili ruske čete. — V južno-ameriški republiki Paragvaj so zaročniki odstavili predsednika Jara ter je stopil senatni predsednik na čelo republike.

Dne 18. julija: Otvoritev državnega zbora s cesarjevim prestolnim govorom se je izvršila zelo sijajno. — Hrvaško-slovenski zajednici je pristopilo še pet primorskih poslancev, tako, da šteje sedaj hrvaško-slovenski klub 29 članov. — V ogrskem državnem zboru se nadaljuje obstrukcija proti brambni postavi. — Na Hrvaškem je osnoval ban Tomašič novo vladno stranko, s katero hoče zmagati pri bodočih volitvah. — Na Balkanu se od turške strani pripravljajo vsi koraki za slučaj vojne. — Glede Maroka se je po zadnjih vesteh doseglo sporazumljenje med Nemčijo in Francijo.

Razne novice.

* **Imenovanje.** Polkovni tambur celjskega pešpolka štev. 87, Franc Brošek, je imenovan mornariškim kancelistom in je prideljen arzenalskemu poveljstvu v Pulju. — C. kr. poljedelsko ministrstvo je imenovalo doslej provizorično nastavljenega kletarskega nadzornika R. Petrovana v Mariboru definitivnim c. kr. kletarskim nadzornikom 10. činovnega razreda.

* **Iz šole.** Učiteljšče v Gorici so absolvirale 3 naše rojakinje: Zinka Cerjak iz Rajhenburga, Lina in Julia Gosak iz Žiž, in sicer zadnji dve z odliko,

PODLISTEK.

Presenečenja.

(Konec.)

Smith je vstal, vzal klobuk in šel žvižgaje po Broadway. Čez četrte ure se je vrnil.

Točno ob 6. uri so zapustili vsi uslužbenci banko. Smehljaje je zrl Mr. Goldon za njimi, v duhu zaklical je še „Na svidenje“, ko je stopil pred njega nek mož kakor kak duh.

„Govoril bi rad z Mr. Smithom.“

„Mi je prav žal; uradne ure so proč, pridite jutri zjutraj zopet.“

„Jutri nimam časa; a rad bi bil vložil še nekaj denarja.“

„Ta denar lahko vzamemo še seboj,“ mislil si je blagajnik Mr. Goldon. „Vstopite torej.“ Tujec mu je sledil v govorno sobo.

„Prosim, pokličite Mr. Smitha.“

Mr. Smith in Mr. Turner vstopila sta oba hkrati. Slednji se je jezil, ker so bili moteni. „Jaz moram z vlakom odpotovati,“ zašepetal je Goldonu.

„Potrpi le kaki dve minuti,“ tolažil je Goldon.

„S čim Vam morem služiti?“ vprašal je uradni Smith.

„Ste li Vi direktor te banke?“

„Da.“

„In ta dva gospoda?“

„Drugi direktor Mr. Turner in naš blagajnik Mr. Goldon.“

„Potem vas, gospodje, v imenu postave aretujem.“ Glasen žvižg, in v trenutku sta bila dva konstablerja v banki. „Jaz sem policijski uradnik, tu moja legitimacija,“ podal jo je Mr. Smithu, ki jo je v kratkem vpogledu vrnil. „Jaz zaplenim vse, poslovne knjige kakor tudi blagajno, in vas sedaj prosim, da izročite ključe.“

Obenem je potegnil samokres iz žepa. Isto sta storila spremljevalca. „Ne poskušajte nikakega upora; gre se za življenje.“

Nemo so stali zločinci pred uradnikom. Goldon do cela potr, Turner blede ko zid, Smith navidezno ves prestrašen.

„Česa nas dolže?“ vprašal je s tihim glasom.

„Goljufije in poneverjenja — naprej, Hilken, Steffens, uklenite jih.“

Sleparji se niso upali upirati. Bežati ni bilo več mogoče, kajti konstablerji bi bili brez usmiljenja streljali. V trenutku sta ležala Turner in Goldon na tleh in bila uklenjena.

„Hilken, Vi ostanete tu kot straža. Vi, Mr. Smith, greste z menoj, da odprete blagajno.“

Uradnik in Smith šla sta v sobo, kjer je stala blagajna; Steffens jima je sledil. Sklonjen korakal je Smith za uradnikom, dokler je mislil, da ga tovariša vidita; potem pa se je zravnal in veselja so se zaiskrile njegove oči.

„To ste izvrstno napravili, Šerif. Takoj Vam izplačam 50.000 dolarjev.“

„Dobro, kaj pa začnemo z ostalima dvema?“

„Vtaknite vsakemu robec v usta; potem jih pa pustite ležati. Vse trdo zapremo; no, zjutraj bodo častite tovariše že našli.“

Med tem je Smith odprl blagajno in je začel spravljati vrednostne papirje in bankovce v pripravljene kovčeg. „Tu imate 50.000 dolarjev,“ dejal je k Šerifu in mu pomolil pest bankovcev. Željno je stegnil ta roko, a ne po bankovcih, pač pa po roki direktorjevi, katero je stisnil z železno močjo.

„Lopov,“ zagrmel je, „v lastni zanjki si se vjel. Vedi, da sem pravi policijski uradnik, in ta denar bomo povrnil pravim lastnikom. Moji spremljevalci so pravi konstablerji. Od časa do časa prihajam v take gostilnice, kjer se zbirajo zločinci in kjer sem znan pod imenom Šerif. Mislijo, da prihajam iz zapora, ako me včasih po par mesecev ni tam. Navidezno sem se dal že dvakrat zapreti. Samo gostilničar in jaz veva za to skrivnost in marsikaj se mi je na ta način že posrečilo. Marsikakemu zločincu sem prišel na sled. Tako tudi vam, lopovi; in stotine osleparjenih revežev mi bode hvaležnih. Steffens, naprej!“

Mr. Smith je postal med uradnikovim govorom bolj in bolj blede, dokler se ni zgrudil in se dal brez najmanjšega upora okleniti. Čez četrte ure je bil s svojima tovarišema že na potu v policijsko ječo. Turner in Goldon sta bila prav izven sebe; nista mogla razumeti, kako bi bilo vse to prišlo. Direktor in „starešina“ Smith pa je škripal z zobmi in mislil na psa, ki je držal kos mesa v gobcu; gledajoč pa na svojo lastno podobo v vodi, hotel je pograbit še drugi kos, in tako še svojega izgubil....

vse tri pa so tudi usposobljene za voditeljice otroških vrtcev. — Štajerski deželni šolski svet določa, da se na 4. razredni deški ljudski šoli, kakor tudi na 4. razredni dekliški šoli v Studencih pri Mariboru vpele po en paralelni razred k 4. razredu, ki se lahko sistematično vpele kot nastopni višji razred.

Osebnost. Višje deželno sodišče naznanja, da je prišel g. dr. Fran Strelec dne 18. t. m. iz Gornje radgone za notarja v Ormož.

Iz sodne službe. Višje deželno sodišče je imenovalo pravnega praktikanta pri okrajnem sodišču v Celju, Adalberta Hočvarja avskultantom.

Iz živinozdravniške službe. Deželni odbor je na lastno prošnjo prestavil deželne okrajne živinozdravnike Alojzija Komersa iz Zaleca v Smarje pri Jelšah, Josipa Zupanciča iz Trbovelj v Zalec in Antona Peršuha iz Smarij pri Jelšah v Braslovce.

Za doktorja prava bo promovinan danes 20. julija na češki univerzi v Pragi g. Josip Pučnik.

Izpraznjeno sodniško mesto. Pri okrajnem sodišču Voitsberg, eventuelno tudi drugod, je izpraznjeno mesto sodnika 9. činovnega razreda. Tozadevne prošnje naj se vložijo najpozneje do 24. julija 1911 na deželno predsedništvo v Gradec.

Maturo na moškem učiteljskem v Mariboru so dosedaj napravili sledeči Slovenci: Gmajner Anton, Hergouth (z odliko), Kovačič Oto, Križman Maks, Luknar Franjo, Mavrič Peter, Orožen Janko, Požar Vinko. — Vseh maturantov je 32, med njimi 18 Slovencev.

Matura. Na celjski državni gimnaziji se je začela ustmena matura dne 11. t. m. popoldne in se je končala v soboto, dne 15. julija. Od 33 kandidatov je bilo 14 Slovencev, od katerih sta napravila maturo z odliko dva (Jos. Jeraj in Jos. Gruber), 7 z vsemi glasovi komisije in 4 z večino. Eden je bil reprobiran za pol leta, Nemci imajo pa enega odličnjaka in eden je reprobiran. Komisiji je predsedoval novi deželni šolski nadzornik dr. V. Thumser.

Redno sklicivanje okrajnih pomožnih odborov zahteva poslanec dr. Benkovič v svoji interpelaciji na ministra notranjih zadev; dosedaj so okrajna glavarstva stavila predloge za podporo po uimih poškodovanim posestnikom (najemnikom) in razdeljevala dovoljene podpore, ne da bi sklicala seje pomožnih odborov in te vprašala za mnenje.

Sladkor je zopet dražji! Odbor sladkornega kartela je zopet zvišal ceno sladkorja za 2 K pri 100 kilogramih. Meterski stot sladkorja stane fr. Dunaj 41 K. Sladkorni kartel je v zadnjem polletju že v petič zvišal sladkorne cene; prebivalstvo je na milost in nemilost izročeno sladkornim baronom, ki čisto samovoljno in ob belem dnevu izmikajo konsumentom vinar za vinarjem; vlada mirno gleda to brezobrazno rokovnjaštvo in niti z mezinem se ne gane.

Radi praznikov. Po nekod se ljudje razburjajo radi dekreta sv. očeta, s katerim se nekoliko omejuje število praznikov. Toda to ni na mestu. Stvar je taka-le: Sv. oče je izdal dekret, po katerem lahko odpade nekaj praznikov, toda sv. oče utemeljuje to s spreminjenimi razmerami. V uvodu pravi sv. oče, da se poslužuje stare pravice sv. stolice, da z ozirom na moderne razmere, visoko razvito trgovstvo in industrijo, zaslužek delavskih slojev, izpremeni kanonične določbe glede praznikov v smislu premnogih prošelj, ki so se stavile v tem oziru na sveto stolico. — Nove določbe slojevo: Cerkvena zapoved poslušati sv. mašo in vzdržati se vsakega hlapčevskega dela, velja odslej le za sledeče dneve: 1. Vse nedelje, božič, novo leto, sv. Trije kralji, Vnebohod, Brezmadežno spočetje, vnebohod Marije, sv. Peter in Pavel in vsi svetniki. Dvojni prazniki torej vsi odpadejo. — 2. Sveti Jožef in Janez Krstnik se bosta praznovala prvi nedeljo za tem, drugi pa nedeljo pred praznikom apostolov sv. Petra in Pavla. Praznik sv. Rešnjega Telesa se bo praznoval v nedeljo po sv. Trojici. Tako določuje papežev dekret, ki pa priporoča škofom končno ureditev v svojih deželah. — Kako se bo papežev odlok glede praznikov izvajal v Avstriji, to bo določila še-le konferenca avstrijskih škofov, ki se bo vršila septembra meseca na Dunaju. Soči se, da bo ostalo v Avstriji pri starem.

Liberalci — prijatelji kmeta? Poraz pri volitvah je pahnul liberalce v težko žalost. V svoji bolesti so postali otročji in v svojih listih so se začeli tolažiti z zmago — združenih židov in socialnih demokratov na Dunaju. Glavno liberalno glasilo, „Slovenski Narod“, je v dolgih člankih proslavljalo zmago dunajskih svobodomiselcev. Šli so liberalci celo tako daleč, da so pravili: Če smo propadli na Štajerskem in Kranjskem, smo zmagali pa na Dunaju. Poglejmo pa nekoliko, kako so dunajski zmagovalci in kako so zmagali, da bomo spoznali, kako so njihovi slovenski prijatelji. — Judje s socialnimi demokrati vred so posebno na vse mogoče načine kričali, da so dunajski krščanski poslanci v zvezi z nemškimi krščanskimi kmečkimi krščanskimi poslanci in da delajo le za kmeta, ne pa za meščana. Poglavitna njihova naprednost je bila v tem, da so očitali dunajskim poslancem, da niso bili za to, da bi se za živo živino odprla srbska, rumunska, bolgarska in ruska meja, in da so vsled tega vzrok dragemu mesu. Vsa liberalna naprednost na Dunaju je bila obrnjena samo proti kmetu. Ker so krščanski poslanci dunajskega mesta trdili, da se ne sme gledati v državi samo za en stan, marveč za vse, in da se mora varovati tudi kmet, zato so se vrgli judje in socialni demokrati z vso silo proti njim in so jih premagali. Na Dunaju ni zmagala nobena napredna misel, marveč samo sovraštvo proti kmetu. Zato je pa res kot nalašč, da so se libe-

ralci tako izkazali po svojem porazu, da zamenjujejo sebe z dunajskimi judi in socialnimi demokrati. Vse li jih, da so zmagali kmetovi sovražniki. Napredna stranka je pri njih tista, katera hoče uničiti kmeta.

Naše združništvo in liberalci. „Naši liberalci so podlo in zlobno napadali prizadevanje našega ljudstva po gospodarski osamosvojitvi. Videč, da se ljudstvo čimdalje bolj oprijemlje naše, na krščanski podlagi sloneče gospodarske organizacije, so zasnovali svojo gospodarsko organizacijo, ki se pa nagiblje k prav liberalnemu koncu — polomu. Nebroj liberalcev zapuša liberalno gospodarsko organizacijo, ki se potaplja, in sili v naše organizacije. Naši ljudje, ki vodijo naše organizacije, so dobri, mnogokje predobri in prelahkoverni. Sprejemajo liberalce v zadruge, dajejo jim posojila in jim hite pomagat, misleč in zaupajoč, da se liberalci boljše. Toda zadnje državnozbornske volitve in sploh življenje po mestu in deželi nam pričajo, da so se naši dobri ljudje v liberalcih motili. Liberalci, ki ga je naša organizacija gospodarsko podprla in obvarovala poloma, je ostal liberalci, strupen agitator proti naši stranki, zagrižen sovražnik naše izobraževalne in mladinske organizacije. Nešteto takih kričevih slučajev iz zadnjega časa bi lahko našli! Zato opozarjamo naše vrle, a predobre delavce na gospodarskem polju, da obvarujejo svoje delo preteče nevarnosti. Gospodarska organizacija ni politična organizacija, toda gospodarski organizaciji je potreba istega krščanskega ljudstva, ki se v politični in izobraževalni organizaciji bori za svoje verske, narodne in demokratične vzore. Kdor v politiki in kulturnih prizadevanjih nasprotuje našemu ljudstvu, ne spada v našo gospodarsko organizacijo, ki je utemeljena v životvorni krščanski ljubezni in sloni po večini na ramah naše požrtvovalne duhovščine. Z zagriženimi liberalci je treba napraviti kratek obračun — ven iz naših gospodarskih organizacij! Kdor se okorišča s trdom in ustanovami krščanskega ljudstva in mu v zahvalo nasprotuje v drugem pogledu, ne zasluži drugega!“ — Tako piše v Gorici izhajajoči katoliški list „Novi čas“. Govoril je pa tudi nam iz srca, in kar velja za Gorisko, velja tudi za nas, ker razmere so pri nas skoro povsem enake.

Naša dolžnost. Pri zadnjih volitvah smo na celi črti sijajno zmagali, zato pa zdaj ne smemo mirovati, ampak delajmo še z večjo vnemo, ker vidimo, da rodi naše delo sadove. Naša dolžnost je, da združimo v naših političnih in nepolitičnih društvih vse pošteno spodnještajersko slovensko ljudstvo. V društvih je katoliško življenje. Stranka brez društev je mrtva. Volilni shodi je ne morejo ob volitvah in enkrat poživiti in spraviti na noge. Ob organizirani stranki se odbije vsak naval kakor morski valovi ob skalnatem bregu!

Soc. dem. svoboda v pravi luči. Iz Gradca nam pišejo: Socialni demokrati imajo navado, da se, posebno ob času volitev, ustijo in bahajo s svojo svobodo. Toda kakšna je ta „svoboda“ v resnici, se je posebno lepo pokazalo v Gradcu minoli teden. Pred štirimi tedni je pričelo delati v tovarni J. Blohowsky šest mizarjev, ki so organizirani pri skupini krščanskih lesnih delavcev v Avstriji. Predzrost rdečih „svobodomiselcev v Gradcu pa je bila tolika, da so sklenili, da mora biti vsak, ki hoče delati v kaki večji delavnici, vsaj tri mesece poprej pri njih organiziran. Zahtevali so kratkomalo, da se onih šest mizarjev vrže na cesto, ker so tako „drzni“, da nočejo k socialnim demokratom. Ker pa g. Blohowsky ni hotel odsloviti krščanskih mizarjev, so v soboto po tem vsi socialni demokrati, okrog 40, zahtevali svoje knjižice, misleč, da bodo mojstra na ta način prisilili, da odpusti onih 6 delavcev. Krščanskim mizarjem pa se je posrečilo dobiti drugi teden toliko svojih ljudi, da ni bilo nič več prostora ko so prišli rdečkarji vpraševati za delo. Mojster je vesel, da se je na lep način iznebil vednih hujšakcev; pošteti mizarji, ki so do grla siti rdeče svobode, pa tudi. Ne pa tako „so-drugi“, ki so se nepričakovano vjeli v past, ki so jo drugim nastavljali. Tu v Gradcu se čutijo gospodarje in mislijo, da ga ni, ki bi se jim upal postaviti po robu. Prisilili so potem mizarje tudi v delavnici Jöstlna, da so tudi tam zahtevali knjižice, misleč, da bo vplival Jöstl na Blohowskega, da spodi „črne“ mizarje. Krščanski so pa v par dneh napolnili tudi Jöstlnovo delavnico, tako, da je bilo do 60 socialnih demokratov na cesti brez dela. Stiska je bila velika, podpore iz suhih blagajn majhne, pomoči pa od nikoder. Šli so zato nad druge somišljenike-mizarje in jih rotili ter prosili toliko časa, da so obljubili iti za-nje po kostanj v ogenj — sklenili so stavkati. In res, v torek, dne 11. t. m. je ostalo izmed 700 sklepu zvestih 197 mizarjev in pričelo stavkati. Niso zahtevali boljše plače ali druge ugodnosti; samo eno naj se jim da: Vsi krščanski mizarji se morajo organizirati pri njih. Ker pa je ni moči, da bi mogla iste v to prisiliti, ako nočejo, so poskusili rdeči s silo. Toda tudi njihovi napadi se niso obnesli, ker jih je policija takoj naznala in nekaj zaprla. Tako so zašli v položaj, da se samim sebi smilijo. Seveda rdeči voditelji se mastijo pri polnih jasljin in ne vedo, kako težko si zasluži delavec vsakdanji kruh. Za te žrtve, ki danes preklinjajo brez dela po graških ulicah, so odgovorni oni! Sovražstvo proti delavcem drugega mišljenja je pri socialnih demokratih toliko, da žrtvujejo 60 svojih pristavev. In ta stranka se drzne imenovati svobodoljubna?! Kdo bi se ne smejal.

Proti vinskemu davku, ki ga hoče nova vlada v novi zbornici baje zopet predlagati, se moramo z vsemi silami vpreli. Naše poslance prosimo, da se odločno postavijo za vinogradnike in da v kali zadaše

vsako gibanje, ki bi hotelo naložiti našemu vinogradništvu nova bremena. Kakor že enkrat, tako pokažimo tudi sedaj, če bo treba, da nekaj pomenimo. Kakor en mož moramo stati vsi za našimi poslanci.

Štajerski Slovenci na Trsatu. Z dvema posebnima vlakoma se je dne 17. julija jutraj ob 1. uri odpeljalo nad 1100 romarjev iz Sp. Štajerske na Trsat. Med potje so si ogledali slovito Postojnsko jamo, Reko, Sušak in druge znamenitosti. Na Trsat, kamor vodi iz Sušaka 411 stopnjic, smo dospeli okrog 5. ure popoldne. Pozdravil je romarje naš rojak č. g. gvardijan trsatski, p. Vendelin Vošnjak. Pridigoval je zvečer ob 7. uri župnik framski č. g. Muršič. Po slovesnih večernicah se je vršila rimska procesija. Romarji so vsi izpolnili svojo versko dolžnost, bili so pri spovedi in obhajilu. Zgodaj jutraj v torek so se začele sv. maše, pridigoval je ob 5. uri vlč. g. dr. Hohnjec. Ob 8. uri smo se težkega srca ločili od Marije trsatske in smo se podali na parnike, ki so nas vozili po morju do Lovrane. Vesele pesmi so odmevale po morju. Popoldne smo se vsi zdravi in veseli vrnili nazaj na Štajersko v nadi, da se drugo leto zopet vidimo na Trsatu.

Za slov. Stražo se je nabralo 16. t. m. na obtem zboru savinjskega okrožja Orlov in na ljudski veselici pri Sv. Petru v Savinjski dolini 11 K 9 vin. na predlog soproge g. dež. poslanca Tergrava. Bog živi zavedno slovensko ženo in rodoljubne darovalce. — Na ustanovitvi svetinjske podružnice „Slov. Straže“ je nabrala Pepca Pihlarjeva v Zorovincih dne 29. junija t. l. 6 K. Vsem darovalcem srčna hvala.

Mariborski okraj.

Železnica Maribor—Zeleni travnik. Iz Dunaja se poroča, da je sprejela vlada v svoj postavni načrt o lokalnih železnicah že dolgo zaželeno progo lokalne železnice Maribor—Zeleni travnik. Vsi prizadejati so nad tem vzradoščeni, ker je s tem pomaknjen ta projekt korak bliže k uresničenju.

Hoče. Zopet smo imeli v Hočah lep dan. V nedeljo, dne 9. julija se nas je zbralo lepo število zavednih Hočanov k zborovanju. Društvena dvorana pri g. Rojku je bila polna. Prišli so možje, fantje, žene in dekleta. Tudi vrli Slivničani so nas obiskali. Najprej je zapel mešan zbor „Hišica očetova“ in potem se je otvorilo zborovanje. Predsednik je bil naš vrli župan Anton Vernik. Govoril je naš dični poslanec F. Pišek. Razložil nam je, kako grdi ljudje so štajercijanci, ki le hujšajo in delajo za hrbtom. Le ena pot je prava, le ena stranka je prava stranka, dve ne morete biti, in to je naša slovensko-krščanska narodna stranka, Slovenska kmečka zveza. Dokazal je s prepričevalnimi besedami, da je storil vse lani za podporo vsled škode, ki jo je povzročil požar in povodenj. Nasprotna trditev je bila kot neresnična ovržena. H koncu pa zakliče mladini, naj dela za vero sveto in domovino drago. Za njim je govoril g. urednik Kemperle, ki je v prav prijetnih in šaljivih, pa resničnih besedah ožigosal štajercijance in podal sliko o delovanju prihodnjega državnega zbora. Za njegove besede smo mu vsi hvaležni. Nato je govoril g. Patzak iz Češkega o potrebi gospodarske organizacije in potem je bil političen shod zaključen. — Zanimiv je bil tudi drugi del. Veleč. g. dr. Fr. Kovačič nam je razložil, kaj je namen „Slov. Straže“. Poslušali smo z napeto pozornostjo. Nekdaj smo se imeli Slovenci, pravi, vojskovati s Turki. Zdaj imamo še hujšega sovražnika, to je: Südmarka in Schulverein. Turki so ropali in požgali, potem pa so šli. Südmarka in Schulverein pa nas grizeta in razjedata kakor črv les, da se nazadnje razdrobi in razpade. Torej na delo! Pristopite k „Slov. Straži“! Č. gospodu smo iz srca hvaležni za lepe besede in ga želimo zopet kmalu slišati med nami. — Jakob Kolar, podpredsednik Mladenške zveze, je lepo prednašal: „Svatopolkova oporoka“. Za prijetno izpremembo je skrbel pevski zbor, ki je zapel „Slovenska dežela“. Zborovalci so z napeto pozornostjo poslušali mlo doneče zvoke slovenske pesmi. Da res je, kar pravi pesnik: „A lepša kot je naša pesem, — Nikjer, nikjer še slišal nisem, — Nikjer, nikjer še slišal nisem.“ — Ljubimo torej slovensko pesem, slovensko domovino, slovenski jezik! Nato je bilo vpisovanje udov. Oglasilo se je 61 udov, ki so plačali 54 K 22 vin. — V odbor „Slovenske Straže“ so bili izvoljeni: Frangeš Franc, Bohova, predsednik; Hergout Franc (mlajši), Spodnje Hoče, tajnik; Karl Novak, Spodnje Hoče, blagajničar; Florjančič Jakob iz Šmiklavža, Karl Visočnik iz Pohorja, Maleiner Franc iz Rogoze in Pivec Jožef iz Zerkove, odborniki. — Možje, fantje, dekleta in žene! Pristopite k „Slov. Straži“, da bo naša slovensko-katoliška „Straža“ v Hočah mogočna in močna. Oglasite se pri tajniku Hergoutu Francu, ki sprejema nove ude. Ud plača na leto 1 K, kar premore vsak. — „Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi, — A delo in trud nam ne bo blagoslovi!“

sv. Trojica v Slov. gor. Sadovi nemške šole. Bil sem v petek pretečenega tedna pri Sv. Lenartu po opravkih. Ko pridem v trg, pozvoní ravno k šolski sv. maši. Stopim v cerkev in se vsedem v eno zadnjih klopi. Učenci obeh šol so bili že navzoči, in sicer oni iz slovenske šole spredaj, šulferajnovci za njimi pri vratih. Pa kako so se ti zadnji med službo božjo obnašali, to presega že vse meje. Med tem ko so oni iz slovenske šole molili lepo sv. rožni venec in vsi glasno odgovarjali, ni molil od šulferajnovcev nobeden, pač pa so se drugim posmehovali, ko so molili, se med seboj suvali in ščipali, deklice so fantom jemale klobuke, ti so jim jih zopet iztrgali in tako naprej. Ko so prednji klečali, so ti stali, pri povzdiganju in obhajilu nekateri ali sploh niso poklekili, ali pa samo na eno koleno, in po povzdiganju so

zopet takoj in nalašč z velikim hruščem vstali. In nadzorujoči učitelj? Niti zmenil se ni, kaj se okoli njega godi. Pač pa je stopil g. župnik nekoliko v cerkev pogledat, in res, dokler je bil on navzoč, je bil mir, ko pa se je odstranil, začela se je stara komedija. Takega obnašanja v cerkvi še sploh nisem videl. Da g. katehet otrokom ne pove, kako se jim je obnašati, o tem ni misliti, ko se vendar otroci iz slovenske šole še precej lepo obnašajo in spodbudno molijo. Kriv je tega vpliv in vzgoja nemške šole. In če otroci že do hiše nimajo več spoštovanja, če se že sramujejo poklekati in moliti, potem si lahko vsak misli, kaj se-le uganjajo otroci izven šole in kaj bo iz takih otrok, kaže se že zdaj. Da se jih vzgaja v narodne odpadnike, to ve vsak, ki pozna namen šulferajna, da pa se jim skuša polagoma vzeti tudi vera, dokazuje to, da delijo učitelji otrokom lutrovske kolerke, katerih enega sem dobil slučajno v roke. Tam se uvrščeni med svetniki svetijo Martin Luter, Zvingli, Calvin, Butrer i. dr. odpadniki od katoliške vere. Če bodo otroci nemške šole brali take stvari in častili take svetnike, potem že vemo, pri čem da smo. Namerje in nakane nemške šole se tako vedno bolj očitno kažejo, in sicer vzeti slovenskemu ljudstvu narodnost in vero. In vendar so mnogi še tako slepi, da tega ne vidijo in uvidijo.

m Prebivalci zelenega Pohorja, pozor! Kakor bode že marsikomu znano, namerava akcijska družba Alb. Buss v družbi s Karolom Scherbaumom zajezi tok Drave v okoliših katastralnih občin Gersdorf, Zg. Boč, Rufa, Vurmat in Rudeči Breg, okr. glavarstva mariborskega in katastralne občine Sv. Ožbalt, okr. glavarstva slovenjegraškega. Namen naprave je proizvajanje električne sile za razsvetljavo večjega okrožja itd. S tem jezom se bo na vsak način omejilo in otežkočilo ter ob času suše naravnost onemogočilo spravljanje splavov in „šajk“, naloženih z žaganim in tesanim lesom, po Dravi. Marsikdo bi utegnil ugovarjati, češ, tedaj nam pa itak ne bo več potrebno splavljati naših lesnih pridelkov po Dravi. Toda pogledimo nekoliko okoli sebe! Že naši pradedi so spravljali svoje lesne pridelke, kjer nam Pohorcem donajajo skoro bi rekli, edine dohodke, po Dravi. Seveda, ko je začel piskati črni „lukamatija“ skozi naše slovenske kraje, se je marsikaj izpremenilo, in marsikatera teža desk, ki jo je poprej nesla Drava na svojem hrbtu na Hrvaško, Ogrsko in še dalje v Srbijo, je sedaj zdrdrala po kolesih železnice na svoj cilj. Kdo bi se ne veselil takega napredka, in posebno še, ako pride spravljanje po železnici ceneje, nego po vodi. In ravno v tem grmu tiči zajec! Znano je, da se ima južna železnica večinoma boriti z deficitom in nam je že itak povišala voznino (tarif) na naše gozdne pridelke. Ako bodo merodajni činitelji pri južni železnici uvideli naš položaj, da so nam na Dravi vsled imenovanih jezov zavezane roke, bo pač njihova prva skrb, da nam naložijo večjo voznino na naš les, katerega bo treba zavoljo tega dati zopet ceneje. In še nekaj. Ako nam otežkočijo z imenovano napravo promet po Dravi, kaj bo potem, ako prihrumi v slučaju vojske — na svetu je vse mogoče — sovražnik, in nam uniči železnico. Kako se bo potem spravilo blago do kupca? Za vzdrževanje vožnje se od označene družbe obljubuje neko plavno vzdigališče, po katerem se zamorejo splavi naravnost iz gornje vode spravljanje v spodnjo. Kako bodo pač takrat splavi drčali po vodi, ko bo iste primanjlovalo, ker nam jo bodo po svojih napravah odpeljali iz naravne struge. Zatorej je pač dolžnost vseh občin in tudi posameznikov proti zajezenju Drave odločno ugovarjati in se postaviti v bran. Ako se to še ni storilo, naj se stori to vsaj pri komisiji, ki se začne dne 21. julija pri Brodu na Fali. Tudi naše gospe poslance prosimo, naj zastopajo naše koristi. A ne samo mi, tudi bratje Korošci naj store v tem oziru svoje odločne korake, kajti tudi oni splavijo mnogo lesa po Dravi.

m Makole. Veselica, ki jo je priredilo tukajšnje Bralno društvo, se je krasno obnesla. Ne vemo, koga bi bolj hvalili, ker je vsak nalogu izbornu rešil. „Lurška pastarica“ je občinstvo kar očarala, ravno tako moška igra. Res, igralci so bili vsak na svojem mestu in tukaj jim naj bo izrečena hvala za ves njihov trud. Igra se bo na zadnjo nedeljo v mesecu na splošno željo zopet predstavila. Kdor hoče videti kaj dovršenega, naj ne zamudi prilike in naj pride!

m Sv. Jakob v Slov. gor. Slov. izobraževalno društvo pri Sv. Jakobu v Slov. gor. predi v nedeljo, dne 23. julija t. l., veselico z gledališko igro. V slučaju neugodnega vremena se vrši ista dne 30. julija t. l. Govorit pride urednik Kemperle. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ptujski okraj.

p Dijaška kuhinja v Ptuj. Drugo polletje tega šolskega leta so darovali za to kuhinjo: Deželni zbor štajerski 800 K, Hranilno in posojilno društvo v Ptuj 200 K, Posojilnica v Gornji Ragoni 40 K, Posojilnica v Framu 20 K; po 10 K: dr. Anton Brumen, odvetnik; Cus Fr., c. kr. poštni oficijal v Ljubljani; Kolarič Anton, profesor; Fr. Salamun, dekan v Rogatcu; Toplak Fran, davčni upravitelj v pokoju; 8 K Fr. Zacherl, učitelj v Ljutomeru, nabral na gostiji M. Babiča oz. ob blagoslov. Rusovega križa na Krappu; 6 K dr. Ivan Fermeve, odvetnik; po 5 K: Kazimir Bratkovič, c. kr. notar; Ladislav Jerše, c. kr. davčni oficijal; Anton Jurca, c. kr. komerc. svetnik; Ivan Kaukler, nadučitelj; M. Koje, c. kr. davčni oficijal; dr. Josip Komljanec, profesor; Fr. Lenart, trgovec; Ferdo Pšunder, mestni vikar; dr. Sagadin, c. kr. sodnik; Lucij Selinšek, duhovnik min. r.; Al. Senčar, trgovec; dr. Bela Stuhec, zdravnik; Vakselj

Pij, duhovnik min. r.; Zörer Mansvet, duhovnik min. r.; 3 K F. S. Segula, župnik pri Sv. Roku ob Sotli; po 2 K: Fr. Stuhec, kaplan pri sv. Miklavžu pri Ormožu; A. Jager, mestni kaplan; po 1 K: Fr. Habjančič, posestnik; gđc. Zalika Muršec in Adam Novak, krojač. — Odbor Dijaške kuhinje izreka iskreno zahvalo vsem p. t. dobrotnikom.

p Hajdin. Preteklo nedeljo in ponedeljek je šla čez Dravsko polje huda nevihta. V nedeljo popoldne je udarila v hlev pridnega posestnika Simona Skrbinška v Hodošah in mu je ubila 3letno kobilo, vredno 1300 K, potem lepo kravo in 2 leti staro telico. Tudi škedenj je pogorel. Da se ni ogenj dalje razširil, so posebno pridno pomagali vojaški dragonci, ki so nastanjeni v vasi. V ponedeljek popoldne ob 3. uri je udarilo v stanovanje na Sp. Bregu in je precej hudo opraskalo bolnika, vpokojenega železniškega čuvaja. Moral je biti previden. Zažgalopani. Kadar je nevihta, zapirajte vrata in okna. Ravno v tem času je tudi v ponedeljek padala med strašno nevihto, kakoršne ljudje ne pomnijo, kot orehi debela toča do pol ure, in sicer v Pobrežju, St. Vidu pri Ptuj, posebno pa v Trambergu, kjer je vse vinograde popolnoma uničila. Popolnoma suh les štrli kvišku in ne najdeš na njem ne enega grozda. Nevihta je lomila sadna drevesa in jih ruvala s koreninami. Ljudje so vsi prestrašeni molili in mislili, da bo sodnji dan. Uboogi vinogradniki in posestniki! Bog se nas usmili in nas reši toče in hudega vremena!

p Sv. Vid pri Ptuj. V ponedeljek popoldan med 3. in 4. uro nas je obiskalo strašno neurje. Okoli 3. ure nastane hipoma temno, potem velikanski vihar, dež in toča. Vse je bežalo pod strehe. Otroci so jokali, odrasli molili, misleč, da je zadnja ura. Po preteku slabe ure preneha nevihta. Vse hiti na prosto. Strašen prizor. Poslopja so odkrita, močna drevesa izruvana, polja uničena, vinogradi opustošeni. Kolikor je bilo sadja, vse je ležalo na tleh in toča je pokrivala zemljo še do večera. Najstarejši ljudje ne pomnijo takšne hude ure. Skoda je velikanska, pomoč nujno potrebna. Prosimo merodajne oblasti, posebno naše gg. poslance, da si ogledajo poškodovane kraje, cenijo škodo in pomagajo bednemu ljudstvu.

p Sv. Marko niže Ptuja. Veteransko društvo. V soboto, dne 8. julija t. l. je umrl Janez Šterbal, vzoren in navdušen ud tukajšnjega Vojaškega veteranskega društva. Udeležil se je vojske s Prusi leta 1866. Društvo mu je preskrbelo časten pogreb z godbo. Naj v miru počiva! — Pri tej priliki se je javno pokazalo, kako lep in porabljen je slovenski poveljni jezik, kateremu nekateri še vedno nasprotujejo. Pa upamo, da pridejo tudi dotičniki s časom do pravega spoznanja.

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Zadnje dni je razsajala tudi pri nas huda nevihta. V ponedeljek dne 17. t. m. se je zgodila posestniku Ivanu Osenjak, po domače Smolniku iz Podlož, velika nesreča. Ko se je peljal na vozu z ženo in sinom iz polja, kjer je orl, ga zasači huda ura. Naenkrat udari strela ravno pred konja, ki sta bila v par trenutkih mrtva. Skoda je velika, okrog 2000 K. Sreča v nesreči je bila, da so op. z ženo in sinom ostali popolnoma nepoškodovani.

p Sv. Lovrenc v Slovenskih goricah. 30. julij bo dan veselja za našo faro. Obljubili so nam obisk vrli dijak iz prleške dežele, da nam narede par prijetnih uric, ki jih potrebuje človek po trudapolnem delu. V njihovem spremstvu pridejo dobro znani „Trije tički“, ki bodo skrbeli za smeh. Ne bo pa manjkalo tudi puka, tako, da bo lahko zadovoljen vsak. Zato kličemo že danes vsem, ki se hočete od srca nasmejati, ki hočete pozabiti za par ur vse težave, ki nas tlačijo, pridite v nedeljo, dne 30. julija na dijaško veselico in ne bo vam žal. Na veselo svidenje!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Iz vseh krajev prihajajo poročila, kako se je godilo pri letošnjih volitvah. Tudi pri nas smo imeli hud in zanimiv boj. Divjost, s katero so nastopali liberalci, plojaši in štajercijanci, je vse pošteno misleče občane le še tesneje združila in navdušila. To se je pokazalo dne 13. in 20. junija, ko smo združili za S. K. Z. 186, oziroma 216 glasov, dasi so nasprotniki lagali in zmerjali, da se je kar kadilo. Zlasti veliko je bilo navdušenje na dan ožje volitve; na velikih okinčanih vozovih so se pripeljali med petjem rodoljubnih pesmi vrli možje in mladeniči iz Pletre, ki so prišli vsi na volišče in so soglasno volili, in iz Apač, ki so pod vodstvom poštvalnega g. Kodermana postavili krog 80 mož na volišče. Navdušenost, ki so jo pokazali naši možje, je res vesela. Bog živi vrle, neustrašene in požrtvovalne pristaše Kmečke zveze. Navdušenost, požrtvovalnost in edinstvo vodijo vselej k zmagi!

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Krasen užitek nam je pripravilo Bralno društvo dne 9. julija s svojo veselico. Naša dekleta in mladeniči so v igrah: „Svoje glavna Minka“ in „Nezadovoljni drvar“ in v deklaracijah pokazali veliko spretnost v nastopu, da smo bili res na-nje ponosni. Istotako so peveci pod vodstvom požrtvovalnega g. organista izbornu rešili svojo nalogo in jih želimo še velikokrat slišati. Veselje res navdaja človeka, če vidi, kako posveti mladina svoj prosti čas izobrazbi in zdravi, koristni zabavi. Le tako in vstrajno naprej!

p Sv. Barbara v Haložah. Natančnejši vsprej proščenja pri Sv. Ani, podružnici župne cerkve Sv. Barbare v Haložah: V soboto, dne 22. t. m. ob 5. uri večernice, potem spovedovanje. V nedeljo, dne 23. t. m. ob 4. uri sv. križev pot v 14 kapelicah, stoječih ob potu iz doline na hrib k romarski cerkvi, potem 4 sv. maše. V ponedeljek, torej in sredo vsikdar naj-

manj 3 sv. maše, na Jakobovo in Anino tudi primerne pridige, v nedeljo popoldne pridiga za tretjerednike, prilika za sv. spoved bo vsakemu dana, ker te 4 dni bodejo stalno trije duhovniki pri Sv. Ani na razpolago. Tedaj, častilci sv. Ane, poslužite se tega, milosti polnega časa, in pridite k sv. Ani med vinorodnimi haloškimi goricami v najobilnejšem številu!

p Dornova. Na 9. julij bomo mi Dornovčani lahko ponosni. Bil je to dan, ki nam ostane v trajnem spominu. Ustanovili smo ta dan namreč pri nas prepotrebno in dolgo zaželeno podružnico „Slov. Straže“. Čeravno smo si prej mislili, da nam to ne bo šlo, se nam je vendar nad vse pričakovanje posrečilo spraviti na noge precej mogočno četo, ki se bode v vsakem oziru potegovala za naše pravice. — Najprej pa moramo našemu govorniku, spoštovanemu g. Fr. Žebotu, ki je kot obmejni Slovenec skoro v enournem govoru razložil in razkrinkal sovražno in nam pogubno delovanje Südmarke in Schulvereina, izreči zahvalo. Kličemo mu: Bog naj ga živi mnogo let! — Lepe besede nam je povedal tudi naš novi kaplan č. g. Ljud. Rantaša iz Ptuja. Hvala iskrena! Srčna hvala tudi č. g. L. Selinšku, ki je v jedernatih besedah navduševal navzoče za velevažno obrambno delo. Tako smo tudi v Dornovi pokazali, da tukaj bijejo srca za blagor domovine. Tudi na naše vrle Ptujčane ne smemo pozabiti. Pred ustanovitvijo se je vršila veseloigra: „Krčmar pri zvitem rogu“, katero so uprizorili naši vrli mladeniči, Ptujčani so pa zapeli take mične pesmi, da jim gre čast in iskrena hvala ter jih Bog živi! — Sedaj imamo, dragi Dornovčani, priliko, sedaj delajmo vsi neomagljivo in vstrajno.

p Senežice. Bilo je tisto noč po volitvi. Ljudje so že mirno spali, kar jih nenadoma vzbudi neko kricanje. V prvem hipu so mislili, da se je zgodila kaka nesreča. A ko so slišali različne besede: Živio Pluj, so bili takoj pomirjeni, ker vedeli so, da je to že zopet neki liberalni politični čuk, ki v tako pozni uri dela nemir. Pozneje se je izvedelo, da je bil to vičanski župan Meško. Nosil je namreč brzojav v Ormož, kjer je nekoliko pogledal v kozarec. V svoji korajži pa je potem skozi Senežice gredoč budil iz spanja mirne ljudi. Pač vzoren župan, ki dela ponoči nemir še celo po drugih vaseh. Kaljenje miru ponoči je kaznjivo. Ali še tega ne veste, g. župan?

p Zetale. Krasna je bila noč dne 4. julija, še bolj krasno pa je bilo gledati kresove po hribih, kateri so goreli na čast sv. Cirilu in Metodu. A ti kresovi so nam tudi pokazali, da je tukaj ljudstvo verno, vneto za svojo narodnost in verni častitelji sv. Cirila in Metode. V nedeljo, dne 9. t. m. smo pa obhajali slavnost sv. Cirila in Metode v našem Bralnem in izobraževalnem društvu. O tem vam hočem malo napisati. — Najprej pozdravi udeležence shoda g. predsednik J. Vogrinec. Potem je deklamiral mladenič (J. Blazina) pesem: „Slava sv. Cirilu in Metodu“. Nato so zapeli cerkveni pevci pod vodstvom g. organista primerno pesem k tej slavnosti. Potem je razložil č. g. kaplan življenje sv. Cirila in Metode in njuno delovanje med Slovani. Po tem govoru so deklamirali štirje mladeniči primerne pesmi. Nato je zapel še cerkveni zbor par pesmi in za konec je deklamiral mladenič Ivan Strans pesem: „Blagovestnikom“. — Ljudstvo, ki se je zbralo v velikem številu k slavnosti, se je veselo razšlo.

p Velika Nedelja. Liberalci so zopet natakili staro krinko, ki se ji pravi hinavščina. Slučajno sem dobil v roke „Slogo“, v kateri sem med drugim bral to-le: „Mi obsojamo, ako se blati in obrekuje ter ponižuje posvetne stanove, a ravno tako odločno smo proti temu, da se odreka duhovništvu pravico in možnost sodelovanja v korist in napredek našega ljudstva.“ A tukaj pri nas pa je na volilnem shodu mihovski Hrzič, po domače „Luštarov Hanzi“, kateri je seveda pristen slogaš, sam trdil, da nimajo duhovniki nobene pravice v politiki. Duhovnik naj ostane baš samo v cerkvi. To vam pa že zopet vkup ne „paše“, vi gospodje okoli „Sloge“!

p Velika Nedelja. Minolo nedeljo dne 9. julija je uprizorilo tukajšnje bralno društvo „Mir“ igro: „Junaška deklica“. Igro so priredile mladenke, ki se niso ustrašile velikih težkoč. Potrebno opravilo so si oskrbele same in se vkljub premnogemu delu v vinogradih in na njivah pridno vadile. Igra se je vršila po večernicah v šoli. Velika soba I. razreda je bila polna radovednega občinstva, ki je tudi z zanimanjem sledilo lepi predstavi. Najprej je pozdravila Veronika Graber s kratkimi besedami navzoče, nato se je pričela igra. Glavno vlogo „Junaška deklica“ je predstavljala prav dobro Marjanica Alt. Kot kmečko pristoje dekle sprejme po božjem povelju vodstvo nad francosko vojsko, jo vodi do zmage, a naposled izlana v roke najhujših sovražnikov Angležev, umrje na grmadi. Istotako spretno ste rešili svoji vlogi tudi Mica Holc kot kraljica Izabela in Vogrinec kot Katarina. Posebno prva je nastopila kot kraljica prav veličastno in samozvestno; pozna se ji, da je bila že večkrat na odru. Pohvalo zaslužijo tudi vse druge igralke: Voršič kot Ivanina mati, Alt P. kot kraljeva mati, Gašparič, Canjko in Cvetko kot dvorne gospodične, Grabner kot sv. Mihael, Serceer kot Berta. — Upamo, da bomo imeli še večkrat priložnost videti naše mladenke na odru.

p Velika Nedelja. Dekleta so priredila lepo igro: „Junaška deklica“, a tudi mi fantje nečemo zagostati. Eridno se že vadimo, kadar nam dopušča čas, da uprizorimo prav kratkočasno in smešno igro. Katero? Še ne povemo, boste že izvedeli, pa pridite gledat in poslušat, ne bode vam žal. — Sklenili smo tudi pri enem naših sestankov, da si nabavimo veliko za-

stavo za Mladeniško zvezo, toda take stvari so drage in kar sami ne zmoremo, k temu nam bodo gotovo pomagali naši prijatelji in znanci. Smo jih že naprosili in so nam pomagali z lepo svoto, pa je še vedno premalo, zato se bomo obrnili s posebno prošnjo do č. gg. duhovnikov naših rojakov, da bi nam kaj pripomogli, bomo zelo hvaležni. Z novo zastavo Mladeniške zveze hočemo praznovati 10letnico obstoja naše Marijine družbe. K tej slovesnosti, ki se bode vršila najbrž dne 8. septembra, vabimo že zdaj drage tovariše od blizu in daleč! To bi bil lep mladeniški shod!

p Sv. Bollenk pri Središču. Minule so državnozbornske volitve in padel je Ploj, na vso žalost liberalcev, ki so delali za njega z lažmi, sleparijami in divjanjem. Zasramovali so volilce S. K. Z. z vsem, kar jim je prišlo iz njihove „modre“ glave. Eden tak modrijan, ki niti svoje „šeke“ (namreč krave) ne zna „furati“ in mu jih mora žena, misli menda s svojim zasramovanjem doseči čast liberalnega šarža. Dr. Ploj si je pač slabo postlal, ko je kot deželnozbornski kandidat zboroval na shodu v Vuzetincih dne 2. maja 1909 in je tam liberalna sodrga pljuvala na odličnega našega duhovnika.

p Pri Sv. Lovrencu na Drav. polju priredi v nedeljo, 23. t. m. popoldne po večernih tukajšnja Čebelarstva podružnica svojim udom poduk. Predaval bo g. potov. učitelj Jurantič, najprej v čitalnici, nato pa praktično razkazoval svoje nauke pri župnikovem uljaku. Odbor.

Ljutomerski okraj.

1 Radgonski Slovenci! Od kar se je ustanovilo v jeseni prošlega leta Slov. izobraževalno društvo za radgonsko okolico, se je marsikaj izpremenilo v narodnem oziru tudi v tem, za Slovence skoro izgubljenem kraju. Tisto dolgo spanje narodnega čuta je vzelo slovo od nas, na njegovo mesto pa je stopila težka naloga narodnega probujenja. Zavedni možje, navadni kmetje, žene, fantje in dekleta, so se postavili v bojno črto in so si ustanovili po prizadevanju gosp. župnika Gomilška Izobraževalno društvo z lepo knjižnico, katero naj brani naše slovenske vasi v radgonski okolici pred strupom ptujske grdobe. Za predsednika so si izvolili g. Pintariča, kmeta iz Dedone, ki je pridobil takoj v začetku društva mnogo udov s svojim treznim, premišljenim delovanjem in s svojim spoštovanjem, ki ga vživa tudi pri nasprotnikih. Drage volje je dal svoje prostore društvu za shode in predavanja na razpolago. — Tudi dekleta so se združila v slovensko Dekliško zvezo. Mesečno prireajo predavanja in sestanke, kjer slišijo slovenske vasi v radgonski okolici za svoj mili, od ošabnega tujca tako zaničevani jezik. V veseli in poštenu družbi si potem zapojejo kako narodno pesem in tako porabijo svoj prosti čas na koristen način za pouk in vendar tudi za zabavo. — Pa tudi naši nasprotniki, privesek radgonskih nemčurjev in prijateljev ptujskega „Štajerca“, ne mirujejo. Pa večina teh revežev ne pozna niti polovice nesramnosti, ki izhaja iz ptujske šnopsarije. Slepo storijo vse, kar jim namignejo radgonski komandanti; v svoji zaslepljenosti zaničujejo celo svoje sotpine in celi kmečki stan. Včasih pa pokažejo tudi svojo jezico na zunaj. Tako je bilo tudi zadnji nedeljo, ko je imela slov. Dekliška zveza svoj shod v Zetincih pri g. županu Zemljiču. Ponoči od sobote na nedeljo je napisal neki mlečnozobi nemčurček, katerega se še držijo plence, s svojo intenzivno črno tekočino, ki jo ima morda še za ušesi, na lično hišo gosp. Zemljiča svoje neslanosti. A svojega namena vendar ni dosegel. Popoldan so se zbrale vrle prekmurske mladenke, katerih srca plamenijo le v eni ljubezni, v ljubezni do svoje tlačen domovine, v najlepšem številu, bilo jih je okrog 70. Shod se je otvoril ob treh. Govornice so imenito rešile svoje naloge in burni „Živio“-klici so poplačali njihov trud. Po govorih pa so zadonele krasne narodne pesmi in so se razlegale daleč po vasi. Tudi marsikateri nemčur je moral pohvaliti lepo obnašanje naših zavednih deklet, ki se razlikujejo povsod od obnašanja „nežnih“ nemčurk. V veseli družbi smo se potem znašli v gostilni g. Nedolka, kjer nas je pozival g. Slavko Zemljič v svojem jedrnatem govoru k vstrajnemu, smotrenemu delu. Zopet so se razlegale narodne pesmi po vasi, ko smo se vračali v mraku domov. Veselo smo sklenili ta znameniti dan, vsi zadovoljni nad nepričakovanim uspehom in na novo navdušeni za dobro slovensko stvar. Le take složno naprejši! Zmaga bo naša!! — Eden, ki je tudi poleg bija.

1 Ljutomer. Osrednja zadrga za pospeševanje živinoreje in vnovčenje živine priredi gospodarski shod v nedeljo, 30. julija popoldne ob pol. 3. uri v gostilni g. Franca Mihalčič v Strožji vasi. Govori Fr. Žebot iz Maribora.

1 St. Julij ob Ščavnici. V nedeljo, 30. julija po prvem cerkvenem opravilu zjutraj se vrši v dvorani Brlnega društva gospodarski shod o živinoreji in dr. Govori poslovodja Žebot.

Konjiški okraj.

Birmovanje v konjiški dekaniji. Ze utrjeni od napornega apostolskega dela v novocerkovskem dekanatu, so došli naš prevzvišeni knezoškof dne 6. julija 1911 zvečer iz Frankolovega v Zreče, da nadaljujejo v konjiški dekaniji birmovanje in škofovsko obiskovanje. Tukaj in v vseh naslednjih župnijah so bili od duhovščine in od vseh slojev prebivalstva sprejeti s spoštljivo vdanostjo, z vidno ljubeznijo in z odkritosrčnim navdušenjem. Tudi župnije, kjer ni bilo birmne, skozi katere pa so potovali, so postavile slavoletke in pri njih po svojih zastopnikih pozdravljale nadpastirja, kakor n. pr. Stranice in Žiče. Videlo se je, da prihajajo v svoj rojstni dekanat. Napisi na mnogostevilnih slavoletkah, visoki mladi, večerne raz-

svetljave (n. pr. pri M. Kračunu v Zrečah, v hišah konjiškega trga), neštevilni veni in šopki, vihrajoče zastave na cerkvah in na drugih poslopjih, zlasti pristržni pozdravni nagovori dušnih pastirjev, zastopnikov raznih stanov in šolske mladine, so pričali, kolikega pomena je za vsako župnijo prihod nadpastirja in kakšno radost povzroča v vernih sreih dobrih župljanov. Odlikovali so se glede na veličastnost sprejema Konjičec, rojstni kraj prevzva, nadpastirja. Ganljivo je bilo videti in slišati, kako so ob cesti iz Zreč v Konjice župani, oziroma zastopniki občin okolica Konjice, Tepanje in Bezina, pod mogočnim slavoletkom na preprogi, sestavljeni iz cvetlic in zelenja, pozdravili svojega prevzvišenega častnega občana, in kako so jim mali otročki podali košarico umetnega sadja in šopek s trojno, da bi se vrnili čez 6 let birmati tudi tiste, ki so zdaj za birmo še premladi. Pred vhomom v trg so jih nagovorili vpricho nebrojne množice ljudstva s pomenljivimi besedami ondodni arhidakon-nadžupnik in dekan, za njim Hugo knez Windischgrätz, okr. glavar E. pl. Lehmann, vodja sodnije Fr. Röger z uradnistvom, župan Fr. Kowatsch z obč. odborom, učiteljstvo, šolska mladina, Marijine družbe, cerkveni ključarji i. dr. Ves trg v zastavah, poln slavoletkov in mlajev, je pokazal, da je ponosen na svojega odličnega rojaka.

Kako vneto skrbijo goreči dušni pastirji in po-zrtvovalni verniki za lepoto hiše božje, je bilo sklepati iz tega, da so prevzvišeni knez na vseh župnijah mogli blagosloviti dragocene nove cerkvene naprave, tako v Zrečah koj po prihodu dvoje bander za mladeniško in dekliško Marijino družbo, na dan birmne pa prostor za novo kapelo Lurške Matere božje; v Konjicah zastavo križevskih žen; na Prihovi krasen križev pot, katerega je izdelal slikarski mojster Jos. Dekleva iz Opatije, in katerega vsaka podoba stane 80 K, darovanih od posameznih družin, nadalje bandero dekliške Marijine družbe in antipedij za glavni oltar; v Čadramu zastavo Križevske družbe in dobro uspejo slikarji veliki nove žup. cerkve, izvršeno od slikarja M. Brađaška iz Kranja, v Ločah pa novo obhajilno mizo in velum za blagoslov z Najsvetejšim.

Navzlic svoji preveliki utrujenosti so premilostljivi nadpastir povsod, izvzemši zadnjo župnijo, kjer so jih malone zapustile telesne moči, z neumorno gorečnostjo oznanjevali božjo besedo ter obilne množice pazljivih poslušalcev v nemali, naj bodo modri ter s čuječnostjo, z duhovno vojsko in z molitvijo delajo za svoje zveličanje; naj se na bogoljubni družini Tobije vzgledujejo, kako naj bo uravnana krščanska družina, da bo v njej sreča in blagoslov božji; naj ne pozabijo, kako dragocena je naša neumrljiva duša, katero edino je treba rešiti; in naj po vzgledu svetega Janeza Krstnika obračajo vso skrb na to, da bodo, kar pomeni ime Janez, otroci božji, vselej ozaljšani na svoji duši s posvečujočo milostjo božjo. — Temeljni, globoko v sree in v življenje segajoči nauki ne bodo mogli kmalu izginiti iz spomina tistim, ki so jih zvesto poslušali.

Birmancev je bilo dne 8. julija 1911 v Zrečah 383, 9. julija v Konjicah 882, 10. julija na Prihovi 201, 11. julija v Čadramu 524 in 12. julija v Ločah 398, v vsem dekanatu 2388.

Naj potrdi ljubi Bog vse birmance v svoji milosti, delivcu sv. Duha pa povrne ves trud in napor z nebeskimi darovi!

k Prihova. Dan sv. birmne je bil za pekatere naše šolarje dan zmage nad seboj in dan šole za varnost. Kako to? Načelstvo prihovske hranilnice je naročilo in priporočilo rudeče hranilne knjižice, na katere bi naj birmanci nalagali birmanska denarna darila. In glejte, uspeh je bil silno lep in razveseljiv! 65 hranilnih knjig so pokupili deloma birmanci sami, deloma njihovi botri. Krasno je bilo gledati, kako ponosno so shranjevali svoje knjižnice mladi varčevalci. — In alkohol? Tudi temu smo skušali zaježiti prost pot. G. katehet je obljubil v ta namen šolarjem-abstinentom (to je takim, ki ne bodo pili ne žganja, ne vina, ne piva) pet lepih podob, zmernih, to je takim, ki bodo pili le vino, in se temu primešali vsakokrat na dan sv. birmne polovico vode, pa dve podobici. In uspeh? 21 šolarjev je dobilo prvo darilo, 10 šolarjev si je zaslužilo drugo darilo.

Celjski okraj.

c Celje. Glavni izpit na orglarski šoli v Celju, kateri se je vršil 17. julija 1911, se je prav dobro obnesel. Posebno sta se odlikovala na orgljah Josip Križnik iz Vranskega in Josip Brečko iz Laškega trga. Cestitamo mladima organistoma.

Celjska okolica. Občinske volitve v občini Celjska okolica, ki so bile razveljavljene, se bodo vršile meseca septembra. Boj bo vroč.

Lastni Dom pred kazensko sodnijo v Celju. Neka dolžnica Lastnega Doma, kateri se je posojilo brez vsakega razloga odpovedalo, kakor neštevilnim drugim strankam, se je javno izrazila, da bo šla ta zadrga žvižgat (v konkurz). Pri obravnavi dne 12. t. m. je kot obtoženka nastopila dokaz resnice in se je zlasti sklicevala na številne tožbe proti Lastnemu Domu in neutemeljeno odpovedovanje posojil. Obtožena dolžnica je bila od sodnika oproščena iz razloga, ker Lastni Dom, zastopan po dr. Božiču, kot zadrga sploh ni upravičen, tožiti radi žaljenja časti! — Radi odpovedanja posojil in zvišanja obrestne mere na 6%, vlada med dolžniki hudo razburjenje in ogorčenje zoper načelstvo Lastnega Doma, v katerem sede liberalne korifeje, dr. Kukovec, dr. Božič i. dr.

c Zalec. Kakor izvemo, si je poskrbel poslanec dr. Korošec radi podpore in odpisa davka po toči oškodovanih kmetovalcev vse potrebne poizvedbe in storil že tozadevne korake. Danes, dne 20. t. m. si bo tudi osebno ogledal povzročeno škodo.

c Radl ureditve avtomobilnega prometa na progi Celje-Dobrna je interpeliral poslanec dr. Benkovič trgovinskega ministra. Namestnija dela namreč neopravičene težave prošnikom za dotično koncesijo, medtem ko je dala mestna občina Celje vpeljati povsem nezadosten avtomobilni promet.

c St. Pavel ob Preboldu. Tukajšnja Hranilnica in posojilnica je v hudi denarni stiski, pri splošnem pomanjkanju denarja, ki je vladalo zadnje mesece, imela jako živahen denaren promet. Ob prvem polletju je bilo prometa skupno 158.012'87 K. Hranilnih vlog je bilo dvignjenih za 46.644'47 K. ter se je še zraven izposodilo kmetom 12.722 K. Novih hranilnih knjižic se je izdalo 43 s skupno vloženim zneskom 34.590'60 K. Številke kažejo, da je ta komaj 4 leta stari zavod jako močno utemeljen ter obeta vedno večjega napredovanja.

c Skotja vas. Liberalci so dne 9. julija pri Ropanu obhajali politično sedmipo za propadlim Roblekom. Slišati ni bilo nič drugega kakor psovanje in na pomoč klici potapljaljočih. Zdaj so se še-le ljudem odprle oči, da vidijo, s kakimi ljudmi se je družil Roblek. Zmerjanja ni bilo konca ne kraja; posebno pa so med drugim povdarjali, da so najbolj pomagale dr. Korošču k zmagi neizobražene in neumne ženske. Slovenske žene in dekleta, tako vas zmerjajo liberalci! Zapomnite si, kadar še pridejo volitve, da boste take liberalne grdune z mokro enjajo spodile od vas. Sklenilo se je tudi, da se naj duhovnike docela odpravi od javnega delovanja in naj se jih popolnoma zapre v cerkev. Pa se ne bodo izpolnile liberalne poborne želje. Tolažijo se tudi z nado, da bo sedanja zbornica kmalu zopet razpuščena. Mi jim pa povemo, da bodo vkljub svojemu novemu liberalnemu društvu, ki so ga ustanovili, pri bodočih volitvah še sijajnejše propadli.

c Podlog. Naš napredni Franček piše v „Nar. Listu“, da nas kmečke zvezarje „megla pokriva“. Vprašamo učenega Frančka, al' bo iz te megle skoraj kaj dežja? Rabili bi ga, ker pritiska po naših njivah že velika suša. Franček prerokuj!

c Dramlje. Naših liberalcev se je lotila že takšna lakota, da so se morali peljati v nedeljo, dne 16. t. m. na Ljubečno na ostanke žalskega osla. Kopinšek je bil malo prepozen, pa nekaj je še menda že dobil. Ker liberalni želodec navadno lahko prenaša vsako oslarijo, zato se nam ni zdelo potrebno, žetiti vam dodati tek. Pač pa se ne smete čuditi, če vam že vsi Drameljčani osle kažemo.

c Dramlje. Nedelja 9. t. m. je zopet pokazala, da gremo Drameljčani naprej. Imeli smo že zopet shod, toda tokrat ne političnega, temveč ustanovni shod Mladeniške zveze. Za blagor in napredek slovenske mladine neumorno delavni dr. Hohnjec iz Maribora je s svojim prihodom povzdignil slovesnost dneva. — Najpoprej smo prosili blagoslova božjega v cerkvi, kjer je imel g. dr. vspodbudno ganljivo mladinsko pridigo. Po opravi se je vršil takoj shod pod milim nebom. Shodu, katerega se je udeležilo gotovo okoli 500 ljudi, je predsedoval naš vrli Miha Vengušt, ki je v navdušenih besedah razložil zbrani množici namen zborovanja ter nato podelil besedo g. dr. Hohnjecu, ki nam je le z njemu lastno, že po cellem Slovenskem znano zgovornostjo v lepih, poljudnih, tu pa tam šaljivih besedah, povedal pomen mladeniških zvez v verskem, narodnem in gospodarskem oziru. Govoru so sledili burni „Živio“-klici in ploskanje. Nato je nastopil mladenič Miha Vođušek. Nastopil je prvič, toda govoril je tako navdušeno, da je vso množico naravnost očaral s svojim nastopom. Potem smo si sestavili sledeči odbor Mladeniške zveze: Predsednik Miha Vengušt, podpredsednik Aužner Anton, tajnik Miha Vođušek, blagajnik Anton Zabukošek; odborniki: Dolganoč Martin, Podergajs Jožef, Dajčman Martin, Korošec Janez, Filaj Stefan, Rezar Blaž. — Po sestavi odbora je vzbujal še g. kaplan fante k zvestobi do zveze, do domovine, k pogumnemu in neustrašenemu nastopu zoper vse verske in narodne nasprotnike. Shoda so se udeležili v lepem številu tudi naši sosedje, vrli Vojničani. Ob priliki vam vrnem obisk, da stopimo s časom v tesnejšo zvezo med seboj. Ob sklepu shoda so zapeli tudi naši pevci pod spretnim vodstvom vrlega pevovodje g. Antona Zabukoškega. — Ze nas je številna, pogumna četa, ki staja danes že 45 udov. Navdušenje na zborovanju in pa odbor novoustanovljene zveze nam jamčita, da bo naša zveza v kratki dobi zamujeno popravila in bo lahko tekmovala z marsikatero drugo zvezo. Torej fantje pogumno na delo, tudi Bog bo dal svoj blagoslov!

c Dramlje. Program za svoje prihodnje delovanje razvija tajnik Jarnovič v „Nar. Listu“ dne 6. julija. Njegov program je na las podoben Roblekovemu. Moje življenje je moj program, reče eden kot drugi, Jarnovič s temi-le besedami: „Jaz hočem, kakor dosedaj, po svojih močeh delovati v blagor in korist za izboljšanje teptanega in toliko zaničevanega kmečkega stanu.“ Kdor primerja te zelo lepe Jarnovičeve besede z njegovo preteklostjo, sprevidi, da nima kmečki stan v prihodnosti od Jarnoviča nič dobrega pričakovati. Pri vseh dosedanjih volitvah je bil kmečki in vsi stanovi z nezaslišanimi krivicami teptan. Volitve je vodil Jarnovič. V krčmi se tepta stanove s popivanjem in kvartanjem cele noči. Jarnovič ve to in ne zabrani. Kmetovalci so prišli na spomlad v hude-

škipce. Ali jih ni Jarnovič pomagal teptati? Kmečki stan je krvavo potreben poldnevnega šolskega pouka, potreben, da se ne naloži na vino noben davek. Korošec je obljubil v obeh rečeh kmetu pomagati. Roblek v nobeni. Kam se je postavil Jarnovič? Z vsemi močmi zoper Korošca, za Robleka, da tepta kmeta. V današnji grozni draginji plačuje Jarnovič kmetom liter mleka po — šest — vinarjev! Večjega veselja ne najde Jarnovič, kakor hujskati zoper duhovnike. Ali skrbi on s tem kaj za izboljšanje kmečkega stanu? Pod njegovim vodstvom je občina kriva, da so prišli divjaki na Roblekov šod. Jarnovič jih ni z eno besedo zavrnil, vrljo im je pomagal on in njegov pomagač. Ves čas volilne borbe, posebno med volitvijo, je Jarnovič molčal, ko je njegov nezreli nevolilec-pomagač ljudi žalil. Ali ni neodpustljivo zaničevanje, da je smel po volitvi drug fant proti stotinam naših volilcev z gajzlo vrezavati in ga ni za javni red postavljeni tajnik nič posvaril? Vsak otrok pozna Jarnovičovo obnašanje ob nedeljah. To in druge resnične reči so mu bile v naših časnikih povedane. Ali ni hudo zaničevanje od njega, ako si drzne dne 6. julija vse to nesramno laž imenovati? Človek, ki ima tako politično preteklost, mora prej svoje nerodno obnašanje premeniti in spreobrnjenje več časa v dejanju kazati, če se mu naj kaka služba zaupa.

c **Ojstriška vas.** Nek liberallec se že dalje časa zaganja v Čulkovo hišo, ki je vedno odločno na strani S. K. Z. Povemo mu, da si boste vsi liberalci prej pobili svoje volte buče, v katerih je le nekoliko rezance, pripravljene za žalskega osla, predno boste spravili to hišo ob njeno premoženje in delo za dobro stvar. Dolgouhi dopisun naj pometa pred svojim pragom! Če mu je za pošten boj, naj se podpiše, da se pogledamo nekje drugje.

c **Sv. Peter ob Savinji.** Naši naprednjaki, nekateri pravijo da Cvenkl in Stribar, so zopet obsipali z nerensico v zadnji številki „Nar. Lista“ našega č. g. župnika dr. Jančiča, da je napravil prepír med dvema zakonskima, kar pa ni resnica. Prepír se je storil le tamkaj, kjer so se mešali liberalni agitatorji s svojo silo in lažjo vmes. Povsod, kjer je krščansko misleča žena, vspodbuja moža h katoliški stranki, saj je nje prva dolžnost, napeljevati moža k pravemu verskemu prepričanju. V odgovor na to vama podelimo par vrstice, mi pošteni kmečki zvezarji. Liberalni napredni mogotci dajejo zastoj pivo in šnops, samo, da se nekoji vezijo po lib. shodih, in domov prišedši mož razgraja, da mora žena leteti okoli hišnega ogla, in sicer zato, ker ni tako pijano-napredno misleča kakor on. Tukajšnji rek liberalcev je: Dobro, da so večkrat volitve, vsaj pijemo zastoj. Lahko se izprevidi, kako daleč pride mnogo družin, ako zahaja mož v liberalno gostilno, kjer ga hujskajo, samo, da zapravlja denar ne glede na družino. Pred kratkim časom je rekel liberalni mogotčev proti nekemu možu: Ako bi imel jaz tako klerikalno ženo kakor Vi, pustim se takoj razporečiti. Toda liberallec je slabo naletel, mislil je, da bo napravil prepír med njima, pa se je motil, tudi mož je istega prepričanja kot žena, zato je bilo tukaj hujskanje brezuspešno. — Pripomniti še moramo, da si nek liberallec želi prižnice; bojda pravi: Ako bi imeli liberalci prižnice, bi gotovo zmagali. Kaj bi neki kričal on iz prižnice? Gotovo le: Predragi liberalci! Kdorkoli ima klerikalno ženo, naj jo spodi od hiše itd. — Pa ne bo šlo. Liberalci se muzicirajo ne znajo več, kaj še pridigati.

c **Sv. Peter v Sav. dol.** Pretečeno nedeljo so nas posetili naši vrli savinjski Orli. Lepo je bilo videti mlade junake, kako so korakali skozi St. Peter v Gornje Grušovlje. Tja je prihitelo za njimi na stotine občinstva, in razvila se je v lepem gornjegruševskem gaju prav razvedrilna ljudska veselica. Ker se je vršila slavnost tudi kot zmagoslavje naše katoliške stranke, je proslavljal dragi nam gost g. prof. dr. Hohnjec v navdušenih besedah zmago Km. zveze v Savinjski dolini. Ko je g. govornik krepko povdaril: Kmečka zveza je morala zmagati, ker ima na svoji zastavi zapisano „vera“, je zaorilo iz sto in sto grl: Živela Kmečka zveza, živela katoliška zastava! Pogumno je nastopila tudi mladenka Franeka Gerlih ter spregovorila krasne besede na svoje tovarišice. Dolgotrajno ploskanje je odobraval njen lep govor. Veliko zabavo je nudil občinstvu srečolov, ribji lov, streljanje v tarčo, umetno in narodno petje. Vse je bilo veselo. Ob Ave Marija so se poslovlili vsi gosti od zavednih in gostoljubnih Gornjegrušovljanov. Na zdar!

c **Sv. Peter v Sav. dol.** Tri dni gre kašo pihať oberteški Krajnerjev Joško, ker je zmerjal čez našega č. g. župnika. Oči so se pobesile Jošku, ko mu je g. sodnik rekel, da ni naprednjak, ampak nazadnjak. Joško, ali si boš to zapomnil? Pa Jošketa čaka še nekaj.

c **Petrovce.** Ko so korakali naši Orli v nedeljo na kolodvor v Sv. Petru mimo hiše gostilničarja Stribarja, so jih zmerjali neki otroci: čuki, čuki! Nek 7-letni fantek ni mogel izgovoriti č, zato je vpil: cuki, cuki! Kakšna odgoja je to?

c **Polzela.** Ločički Strahel bo zaprt in plačal bo velike stroške, tako je odločila vranska sodnija. Strahel ne pusti mož krščanskega mišljenja pri miru. On razgraja in psuje prav po naprednjaško. Taki so liberalci! Prihodnjice Vam pišem o naprednem Strahelnu še več.

c **Sv. Lenart nad Laškim.** Navadno se je poslovala od nas kukavica še-le o kresu, to je dne 24. junija, letos je pa že nehajla prepjevati veliko prej; kakor do 13. junija se je slišala ne samo po logih, ampak tudi po liberalnih kočah, od tistega dne pa je

utihnila povsod. Tudi naši liberalčki so ponehali prepjevati; samo eden si je še toliko opomogel, da je začel barantati in trgovati, da bi si povrnil stroške, katere si je napravil pri agitiranju za liberalnega kandidata.

c **Čebelarški shod.** Čebelarška podružnica za Savinjsko dolino priredi v nedeljo, dne 23. julija t. l. ob 3. uri popoldan čebelarški shod s primernim predavanjem pri šoli v Grižah. Vsi bližnji in daljni čebelarji ste uljudno vabljeni. Odbor.

c **Sladka gora.** V nedeljo, 23. julija po večernicah bomo ustanovili pri nas podružnico „Slov. Straže“. Govorit pride veleč. g. župnik Gomilšek. Mladenci in dekleta, kakor tudi stariši, ste prijazno vabljeni, da v obilnem številu pristopite k tako prepotrebni obrambni družini. Na svidenje v nedeljo v izobraževalnem društvu!

Brežiški okraj.

b **Radi regulacije Sotle** interpelira poslanec dr. Benkovič vlado in zahteva, da naša vlada pri hrvaški vladi podreaga za nujno dovršitev načrtov in proračunov regulacije v spodnjem delu Sotle.

b **Kozje.** Tukaj je umrl dne 21. junija t. l. bivši posestnik Franc Berstovšek. Zapušča vdovo in troje otrok. Kako je bil rajni priljubljen in spoštovan, pokazal je njegov pogreb. Ob odprtem grobu so mu v ganljivih besedah govorili zadnje slovo preč. g. dekan Marko Tomažič. Rajni je bolehal že več let in je radi boleznij pred dvema letoma izročil posestvo svojemu mlajšemu sinu Vinkotu. V njegovi hiši so se veliko prebirali le v katoliškem duhu pisani časopisi in knjige. Naročnik „Slov. Gospodarja“ je bil do svoje smrti. — Lahka mu bodi zemljica in sveti naj mu večna luč!

b **Kozje.** Velik živinski in kramarski sejem se vrši dne 25. julija t. l. v Kozjem. Sejmari se opozarjajo na novo mestno tehtnico, katere bo ta dan brezplačno na razpolago. Vstop v sejmišče za živino je vstopnine prost. Ker je pričakovati ogromno število lepe živine, se kupei uljudno vabijo. — Trško županstvo.

b **Toča v Dobovi** ne da spati liberalnim hujskacem v Brežicah, ki vprašujejo v „Slov. Narodu“ od 15. t. m., ali je ljudomili dr. Benkovič prišel ogledat škodo po toči, kakor je hodil po Dobovi za časa volitev. Dr. Benkovič pa svoja dela ne obeša na veliki zvon, kot to delajo liberalci, ampak je že 13. t. m. na licu mesta v Dobovi (Mihalovec, Gabrje, Sela in Mostec) ogledal škodo; dal je županstvu navodila in na podlagi svojega opazovanja napravil temeljit predlog za državno podporo in odpis davka.

b **Nujne predloge** za državno podporo posestnikom, ki so bili poškodovani po toči in viharju v občinah Rajhenburg, Blanca, Stolovnik, Armeško, dalje v Dobovi (občine Mihalovec, Loče, Gabrje, Sela, Mostec in Globoko) ter v Laškem okoliščini (deli občin Marija Gradec, St. Rupert in Kalobje) stavi poslanec dr. Benkovič v seji poslanske zbornice dne 21. t. m.

z **Posavskih planin.** Čaroben je bil pogled čez našo lepo domovino na predvečer slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Od krasne Dolenjske pa do zelenega Pohorja je žarelo 25 kresov in naznanjalo klevetnikom sedanjega brezverskega časa, da v srcih slovenskega ljudstva še tli iskrica krščanskega prepričanja. Da so naši mladeniči vredni sinovi svojih prednikov, to je pričal večer 4. julija. Da so pa naši očetje vneti za dobro katoliško-narodno stvar, so pokazali 13. junija, ker so stali kot nepremagljiva armada na strani katoliške stranke. Ganljivo je bilo videti sivolase starčke, opiraje se na palico, korakati na volišče, vsi navdušeni za kandidata katoliške stranke, med tem, ko so se nahajali nekateri mladi možje bolj v dvomljivem stanju, kateremu kandidatu bi oddali svoj glas. Seveda je imelo pri volitvah nekoliko privlačne sile tudi od nasprotnikov plačano pivo. Pa ni dosti pomagalo. Eden je še celo omenjeno pivo pil, voliti pa baje ni hotel Kukovec in je izjavil, da ga nikdar tudi volil ne bo, a pivo bo pa še pil, če ga bo dobil. Njihovo brezverno glasilno pa ni prišlo v poštev, čeravno ga je bilo na izbiri; slaba roba se poceni dobi. Lastni pristaši so se ga začeli sramovati. Vam brezvernim učenikom pa tiho na uho povem: Ohranite si svojo nevero za se, ne trosite jo med verno kmečko ljudstvo! Mi smo in ostanemo udje velike katoliške cerkve, naj pride vihar nevere, od katere strani hoče. Vam pa ne zaupamo in vam nikakor ne bomo. Začeli ste boj, izvojevali ga bomo mi. Napadali in po svojih glasilih ste sramotili naše velespoštovane katoliške voditelje, napadali češčenje Matere božje, a ni vam bilo dosti, če celo našo svetlo vero, Kristusa-Boga ste blatili. Mi imenujemo take ljudi brezverce in smo vas ob pravem času še spoznali. Ti pa, draga mladina naše lepe domovine, imej posebno pozornost, kam da nosiš svoj krvavo zaslužen denar. Naša dolžnost je, da podpiramo obrti, trgovine in gostilne, ki so odločno v katoliških rokah in kjer nam bodo lahko postregli na zahtevo, posebno v gostilnah s katoliškimi časopisi: „Slov. Gospodar“, „Straža“, „Slovenec“. V naših vrstah je moč, in naša vrste bodo prej ali slej odločne. Delujmo skupno in neustrašeno, v zavesti, da delamo za plemenito stvar, da se gospodarsko dvignemo, da bomo na lastni zemlji sami gospodarji. Da bode tudi v bližnji bodočnosti v mestih, ki stoje na slovenskem ozemlju, zaplapolal lepi prapor katoliško-narodne stranke, v to pa nam pomagaj Bog. — Nekdo izmed mnogih, ki ne verujejo krivim prerokom.

b **Zabukovje.** Kmečko izobraž. društvo v Zabukovju priredi v nedeljo, 23. t. m. po shodu „Dekliške zveze“ s pomočjo dijakov igro „Dr. Vezzal in njegov sluga Šipko Tišek“. Začetek ob 3. uri popol.

Najnovejše.

Izgubljeno. V torek, dne 18. t. m. okoli 7. ure jutraj je bil na Trsatu nekemu gospodu najbrž zamenjan nov, rujav, v ravno tako platno oblečen ročni kovčeg, ki ima na zaklepu vtisnjeno zvezdo repatico in je vreden okoli 30 K. V njem se je nahajala razven drugega tudi 159. in 160. številka „Slovenca“ in nekaj za lastnika važnih zapiskov, ki pa nimajo za drugega nobene vrednosti. — Če bi bil kdo izmed cenjenih romarjev ta kovčeg zamenjal, ali pa če kdo morda ve, kje je ta kovčeg zaostal, naj to blagovoli naznaniti našemu uredništvu.

St. Jurij ob juž. žel. Učenci naše Kmetijske šole so naredili danes dne 20. t. m. izlet v Maribor.

s **Marnberg.** Mladeniška zveza priredi dne 30. julija veselico z veseloigro „Čevljar“ v posojilniških prostorih. Slovenski marenberški mladeniči vjdoo vabimo vse Slovence sosednih župnij, da se mnogoštevilno udeležijo naše prireditve. Ker je čisti dobiček namenjen za zastavo Marijine družbe se bo pobirala vstopnina 20 vin. Preplačila se hvaležno sprejemajo.

s **Stari trg pri Slov. Gradcu.** Staj. pododbor Slov. Dij. Zveze priredi v nedeljo, dne 30. jul. pri nas veselico z igro, govorom in petjem. Ker so se dosedaj še naši dijaki povsod kaj vrlo izkazali, še z veseljem pričakujemo njihovega prihoda in vabimo vse prijatelje dobre zabave ob blizu in daleč, da pridejo na prireditev. Z Bogom za narod.

Iz celega sveta.

Redek slučaj. V nedeljo, dne 16. julija sta imela v St. Lenartu nad Škofjo Loko novi maši po dovršenem tretjem letu bogoslovja dvojčka Matej in Tomaž Tavčar, rojena 17. septembra 1887., in v mašniška posvečena dne 5. julija t. l. na dan sv. Cirila in Metoda. Prihodnjega meseca avgusta pa bo minulo 59 let, odkar sta tudi po dovršenem tretjem letu bogoslovja imela novi maši oba en praznik, prvi jutraj, drugi ob 10. uri v Poljanah nad Škofjo Loko tudi dvojčka Anton in Ignacij Tavčar (Kosmova), rojena dne 1. januarja 1827 in posvečena dne 31. julija 1852.

Davek na mačke. V Monakovu bo treba v bodoče plačati od vsake mačke 5 mark davka. Ta novi davek utemeljujejo s tem, da se v Monakovu vedno bolj mpože mačke, da ni mogoče držati hiš v snaznosti, da mačke ne kale le s svojim nočnim cviljenjem nočnega miru, temveč je reja prevelikega števila mačk tudi iz zdravstvenega stališča vredna obsojanja, in končno tudi mačke z uspehom zasledujejo po javnih vrtovih ptice pevke ter tako onemogočujejo razmnožitev koristnih ptictev. Vsako mačko, ki v bodoče ne bo imela ovratnika z znakom, bodo v to pooblašeni organi vjeli in takoj pokončali.

Velika železniška nesreča. Predvozovi nekega osebnega vlaka na progi Baden-Frankobrod na Nemškem so skočili včeraj, 17. t. m. ob 411. uro dopoldne pri postaji Müllheim na odprti progi s tira. Do zvečer so izvele izpod razvalin 11 mrtvih in kakih 20 ranjenih.

Tovarna za bombe. Listi poročajo iz Barcelone: Neki mlad fant z imenom Cuberque, ki ga je bil naznanil njegov oče policiji radi poneverjenja, se je maščeval nad svojim očetom na ta način, da je izdal policiji, da izdeluje njegov oče, ki je bil ključavničar, bombe. Policija je nato hišo preiskala in našla celo zalogo bomb. Na podlagi tega odkritja so aretirali potem v Barceloni še pet drugih krivcev.

Strašen vihar na Španskem. Iz Madrida poročajo: V nedeljo ponoči je strašni vročini 44 stopinj C sledil strašen vihar s ploho. Veliko hiš je poškodovanih. Razbitih je na stotisoče šip, vihar je rušil dimnike in strehe. Treskalo je tako hudo, da je izgledalo, kakor da bi se izpremenilo nebo v ognjeno morje. Toča in ploha sta preprečili ves promet. Tresla se je tudi zemlja.

Pridelek zlata v Transvaalu. V Transvaalu v Južni Afriki so pridelali meseca junija t. l. 667 tisoč unc zlata, ki predstavlja vrednost okroglih 68 milijonov kron. S kopanjem zlata se je pečalo 186 tisoč delavcev, v premogovnikih je bilo zaposlenih 8212 in na diamantnih poljih 10.597 delavcev.

Revolucija v ječi. V državni ječi v Jekaterinoslavu na Ruskem je 7 jetnikov razdejala peč v ječi in razširilo huknjo v dimnik. Ječarja, ki jih je presenetil pri tem delu, so pobili jetniki na tla, mu vzeli revolver in se zabarikadirali v pekarni. S seboj so vzeli tudi omočenega ječarja. Ko je prišla straža, se je eden jetnikov usretil. Drugi jetniki pa so obdržali omočenega ječarja pri sebi in so ga izročili še-le, ko so jim obljubili, da ne bodo za svoja dejanja kaznovani.

Lastne otroke zastupila. V Lipskem na Nemškem tvori dnevno govorico zastupljivalna zadeva, ki še ni popolnoma razjasnjena. Pred nekaj časom je umrl 13-letni sin vdove Albert, in kmalu nato njena 10-letna hčerka. Oba otroka sta podedovala od stare matere in od očeta nekaj premoženja, ki je pripadlo po smrti otrok vdovi. Začeli so poizvedovati in dognali s precejšnjo gotovostjo, da sta bila otroka zastupljena. Vdova je namreč zastupila svoja otroka, da podeduje njih premoženje in se more zopet omožiti. Ko je državno pravdnikstvo uvedlo preiskavo, se je zastupila vdova z vdihanjem plina.

Povodenj, ker je počila vodovodna cev. Pri Buffalu je počila vodovodna cev. Voda je poplavlila vso okolico. Ob nesreči je bilo smrtno poškodovanih 6, nevarno ranjenih pa 30 oseb. Škoda znaša 5 milijonov kron.

Največji mlin na svetu. Četudi so Francosko seosoma prekosile v velikoindustrijskih podjetjih Amerika, Anglija in Nemčija, vendar se more še pon-

